

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők. —

TARTALOM: A kistőzsdék szaporítása a fővárosban. — Vegyes hírek.

A kistőzsdék szaporítása a fővárosban.

Mielőtt ezen, a meglevő dohányárusokat súlyosan megkárosító ügy lényegét közelebből megvilágítanók, legyen szabad a pénzügyminiszterium ama tisztviselőit, a kik akarva, nem akarva, bizonyos protektorok kedvéért mind újból és újból dohányárusi engedélyeket osztogatnak, a következőkre figyelmeztetni:

Mindenek előtt konstatáljuk, hogy Ausztria fővárosában, Bécsben, új dohánytőzsdék felállítása csak oly esetekben lehetséges, a mikor a dohányjövedék érdeke ilyenek felállítását szükségessé teszi, a mi egyébként a legritkább esetekben fordul elő. És miután a magyar dohánymonopolium körülbelül mind azt a berendezkedést magáévá tette, a mit az osztrák testvérmonopolium bevezetett, kérdjük tisztelettel, hogy ép azokat az intézkedéseket, a melyek rend, igazság és méltányosságon alapulnak, miért formálják át nálunk saját izlésünk és önkényünk szerint.

Továbbá tagadjuk ama tisztviselőknél, a kik egy a magy. kir. pénzügyigazgatóság által megokolt kérvényt elutasítottak, azon jogát, hogy saját elhatározásuk szerint eljárjanak és engedélyeket osztogassanak saját tetszésük szerint. Ha tényleg bírnak ily joggal, mely egyébként csak a minisztert megilleti, akkor meg kell azt tőlük vonni, mert ily manipulatio egész sereg állampolgárt megtámad jogaiban. Hivatkozunk mindenekelőtt azon ugynevezett szerződésre, melyet mindenki, a ki ily engedélyt nyer, a kincstárral kötni kénytelen. Mi

ez a szerződés, mi a jelentősége és mire jogosítja fel a dohányárust, mire kötelezi a kincstárt? A felelet nem lehet más mint az, hogy az engedély tulajdonosának szabad a dohánygyártmányok elárúsítását egy bizonyos, ha nem is pontosan megjelölt területen, egy pontosan meghatározott bérösszeg készfizetése ellenében gyakorolnia. És ha most a 3 évi bérösszeg fizetésére kötelezett dohányárus az engedély elnyerése után négy héttel konkurrens tőzsdét kap a közelében és fél évvel később ismét egyet stb., az oly dolog, mely areul csapása minden igazságosságnak és melyért felelősséget senki vállalni nem tud. De ki törődik nálunk oly dolgokkal, melyek az örökké hallgatag dohányárust illetik! Látuk, hogy úgy bánnak el vele, mint a kinek semmiféle jogai nincsenek.

Ha nem így lenne, akkor a pénzügyminiszteri tisztviselők csak akkor változtathatnának a pénzügyigazgatóság elutasító határozatán, ha e változtatás indokolt lenne. De hogy ez a felsőbb fórumokhoz való „fellebbezés” más ne legyen, mint az, hogy ezek a különböző protektoroknak kedvezzenek, az ellen tiltakozunk az igazság és a tisztesség valamint azon sajnálatra méltó emberek nevében, a kiknek az a kétes szerencse jutott, hogy kuldusbér fejében napi 14—16 órán át feláldozzák magukat a kincstárért.

A mi e tekintetben az utolsó években történt, az felülmúl minden eddigit és az sokat jelent, ha mi mondjuk, mert mi még hivatkozhatunk azon időkre, a mikor itt még az

osztrák önkény uralkodott. Ha akkor történt olykor egy-egy igazságtalanság, az alárendelt hivatalnokok és pénzügyőri személyek lelken száradt. Soha azonban nem volt oly idő, a hol törvény, szabály, rendelet oly tökéletesen félre tolatnék, mint a hogy az ma történik, kiindulva ép oly helyekről, a melyek ellenkezőleg hivatva volnának minden elkövetett jogtalanság orvoslására.

Látunk utóbbi időben dohánytőzsdéket keletkezni, melyeknek nemcsak létjogosultságuk nincs, de a fennálló határozmányok ellenére alig 10—20 lépésnyire vannak a szomszédos tőzsdétől. Látjuk, hogy egyik-másik hölgynek sikerült egynéhányszor engedélyre szert tenni, a miket aztán eladnak, hogy újból ismét tőzsdét nyissanak. Látjuk, hogy öreg, sok évi árusoknak, a kik sokszor 30—40 évig vezették üzletüket, nem engedik meg, hogy a ház átalakítása alatt, fél évig egy szükség helyiségbe menjenek, mig vannak, a kik a vidékről a fővárosba kerülve, csak nyilatkozniok kell, hogy hol kívánnak új tőzsdét nyitni. És mindig és újból ismétlődnek azok a nevek, a melyekkel ezen problematikus üzelmeket összefüggésbe hozzák, oly férfiak nevei, a kikről föltehető volna, hogy felismerjék e cselekedetük gonosz voltát annál is inkább, mert ma már minden laikus tudja, hogy ezen új dohánytőzsdék a főváros legfölsőlegesebb dolgai.

És még egy fajta protektor, helyesebben női protektor van, a kikiről azonban szivesebben hallgatunk. Vannak dolgok, melyeknek megnevezésére még a nyomda festék is elpirul.

A mondottakat összefoglaljuk a következőkben:

Ha a pénzügyminiszteriumnak meg van az a joga, hogy ama dohánytőzsdéi engedélyek iránti kérvényeket, miket a pénzügyigazgatóság elutasított, kedvezően elintézzék és az engedélyeket mégis megadja, akkor

1. törölje el mindenek előtt a bérfizetést,
2. vonja vissza az engedélyek megadásáról szóló összes szabályzatokat és égesse el,
3. teljesítse mindenkinek, a ki fellebez, ha nincs is protektora, a kívánt kérelmet.

Mi pedig ezt a dolgot kellő figyelemmel fogjuk kísérni, nem ismerve kiméletet. Ennek meg kell változnia.

Vegyes hírek.

A fogyasztás emelkedése Magyarországon.

Az összes dohánygyártmányok fogyasztása a folyó év január és február havában pénzértékben a következő:

Ama gyártmányokban, melyekben az általános elárusítási katalógus tartalmaz: 15,947 498 kor. 32 fill.

A külföldről származó különlegességek fogyasztása: 251.788 kor. 76 f.

A belföldön gyártott különlegességi szivar és szivarka fogyasztása: 1,496.861 kor. 82 fill.

Összesen: 17,696.148 kor. 90 fill.

A múlt év megfelelő hónapjainak fogyasztásához képest az idei fogyasztás 1,335.944 k. 62 f.-nyi emelkedést mutat, a mi 8.1%-nak felel meg. Oly rendkívüli eredmény ez, hogy szinte meglepő, ha meggondoljuk, hogy ily emelkedés 20 év óta nem fordult elő.

Ez alkalommal konstatálni kell, hogy ezen emelkedés, ha a következő két hónapban hasonló arányban haladt, világosan mutatja, hogy a dohány-, szivar- és szivarkafogyasztás, legalább monopolállamokban, az általános közgazdasági viszonyoktól teljesen független.

A Hunnia-szivarka. Csoda történt. A közönség szeszélyének tulajdonítható-e avagy rájön-e a dohányzó közönség most, 4 év után arra, hogy a Hunnia-szivarka megéri a pénzt, a mibe kerül, elég az hozzá, a Hunnia-szivarka fogyasztása mesésen emelkedik, nevezetesen majdnem 40%-al.

A 4 év előtt újdonságként forgalomba került Hunnia-szivarkát megjelenésekor oly lelkesedéssel fogadták, hogy valóságos csaták folytak birtokáért. A dohányjövedék nem volt képes a kis, dohánylevéllel fedett szivarkát oly mennyiségben előteremteni, a mily nagy a kereslet volt, a melyből ítélve azt lehetett volna hinni, hogy majd milliárd számba megy majd az évi fogyasztása. A kép azonban csakhamar megváltozott. Már néhány hónap lefolyása után, mely idő alatt óriási készletet gyártottak volt, a szivarka teljesen feledésbe ment, a fogyasztása pedig oly csekély volt, hogy már-már arra gondoltak, azt a forgalomból kivonni.

Röviddel ennek kivitele előtt, körülbelül egy év előtt újból keresni kezdték a Hunniát, e kereslet nőtt napról napra elannyira, hogy a fogyasztása 40%-nyi emelkedést ért el. Hogy mi az oka ezen emelkedésnek, csak akkor tudnók megmondani, ha minden egyes fogyasztótól megkérdeznők. A helyes választ még így se kapnók, mert a dohányosnak izlése és szeszélye kiszámíthatatlan.

A ládák. Mint megbízható forrásból értesülünk, a ládák jelenleg igen kereset cikk és igen jó áron kelnek el. Természetesen ez csak a fővárosra szól. A

drága fa- és láda árak, nem kevésbé a magas munkabér eredményezték, hogy a ládák 1.20—1.30 koronán kelnek el, kicsinyben még drágábbak. A vidéken a kalmitás ellenben nem változott, amit a nagytőzsdések budapesti kollegáknak köszönhetnek. Ama csekély árkülönbözettől eltekintve, a melyet elérnünk sikerült és a mely a ládákon szenvedett veszteséget némileg csökkenti, a vidéki elárusítók kára még mindig jelenléte.

Hazai ipar. A legutóbbi napokban ismét néhány »nyilatkozat« látott napvilágot a lapok hasábjában, a melyekben különböző szivarkapapírügynök és elárusító kimutatni igyekezett, hogy áruik hazai gyártmány. Képtelen és nevetséges dolog, hogy a közönséget minduntalan ily irányu hamis állításokkal félrevezetni akarják.

Mindenekelőtt kijelentjük még egyszer, hogy Magyarországon szivarkapapírt egyáltalán nem gyártanak. Továbbá megjegyezzük, hogy ezen »jobbnek« látszani akaró papírt még csak nem is vágják és adjusz-tálják Magyarországon. Csak az egészen komisz papírt, a melyet azonban szintén nem itthon gyártanak, vágják Budapesten és készítenek hüvelyt is belőle, miket azután mindenféle széphanzásu nevekkel ellátva, forgalomba hoznak. Szomorú dolog biz ez és hogy nincs Magyarországon gyár, mely félig használható papírt gyártana. Minek tehát a lárma? Jól tudjuk, hogy Magyarországra évente körülbelül 3¹/₂ millió koronányi szivarkapapírt hoznak be a külföldről, melyet itt mesés haszonnal, sokszor 2—300 százalékkal adnak el.

Ha már a szivarkapapírnál olyanok a viszonyok, hogy nem segíthetünk magunkon, akkor épenséggel botránynak kell mondani, hogy az egyszerű papírszivarszopókat, a mely nálunk jól és olcsón készül, szintén külföldről hozzák be. A *Csehországi Chrastban* létező *Heisler* cég elárasztja az országot ily szivarszopóakkal főelárusító helyei pedig a kir. magy. dohány-nagyárudák. Minthogy a csehországi munkaerő rém-olcsó és a hamis tolszárak is otthonosak ott, a cég igen versenyképes és sikerült is neki a magyarországi kis gyárosokat tönkretennie. Nem volna-e kötelessége a kereskedelmi és pénzügyminiszteriumnak a botránynak véget azáltal, hogy saját elárusítóikat eltiltják e gyártmány árusításától?

A dohány Irlandban. Hogy az irlandiak erős dohányosok: azt különböző statisztikusok bizonyítják, akik megállapították, hogy a férfi népesség 75%-a dohányozik, s leginkább pipát, szivart, de cigarettát kevésbé használ. Hogy a női népesség nagyrésze is dohányzik: az tudvalevő tény, de mindeddig nem találkozott egyetlen galánt statisztikus, aki ezen tényt megengedte volna.

Belfast városban mostanában rendeznek be egy új dohánygyárat, amely egy az egyesült királyságban lévő összes e nemű gyárak közt a legnagyobb. Maga az

épület többé került egy millió márkánál és ha készen lesz; körülbelül 1000 munkásnak fog foglalkozást adni.

Egy konzuli jelentés szerint: Irlandban és Nagybritanniában, csak kevés amerikai felgyártott dohány adatik el, habár mintegy 90%-a az elfogyasztott dohánynak az Egyesült-Államokban, főleg pedig Kentucky, Virginiai Carolina és Missuriban terem.

A Belfastban gyártott dohány legnagyobb részben különféle pipadohányból és némi cigarettából áll. Amerikai gyárosok, tekintettel a magas vámokra, a szárazföldiekkel nem versenyezhetnek. Az angol kormány által behozott vám, egy font levélre 3 schilling és 2 penzét, s a felgyártott dohány után 5 schillinget tesz ki fontonként. — A legnagyobb üzletet természetesen a pipadohány képezi, mert az utcaseprőtől kezdve egész az üzletvezetőig: mindeki pipázik. A pipa különben Irlandban nem mutat rossz izlésre. — Az a gyáros, aki jó minőségű olcsó dohányt visz a piacra, bizonyos lehet benne, hogy jó üzletet csinál.

A dohányzás befolyása az agyra. A tulságos dohányzás ellen Párisban alakult egyesület ez évi gyűlésén dr. Gelineau jelentésében főképen azzal a káros befolyással foglalkozott, melyet a tulságos dohányzás a gondolkodás szervére, az agyra gyakorol. Ennek a káros befolyásnak élő tanuja Goncourt Emil, a hirneves regényíró, aki maga is szenvedélyes cigarettázó lévén, egy napon arra a kellemetlen fölfedezésre jutott, hogy lábai nagy mérvben meggyöngültek és hogy nem képes dolgozni. Gyanította, hogy a nicotin okozta ezt a bajt és elhatározta, hogy lemond a dohányzásról. »De hát nagyon fájdalmas dolog« beszéli Goncourt »negyven éves megszokás után lemondani a dohányzás élvezetéről. Ujjaim időnként gépíleg sodorgattak egy papírszeletet, melyre egyik zsebem mélyén akadtak, sőt egy éjjel azt álmodtam, hogy lázasan keresek dohányt Páris összes dohánytőzsdéiben. De negyvennyolc órája dacolok immár megrögzött szokásommal: valjon diadal-maskodom-e?« Több napi ellentállás után Goncourt konstataulta, hogy jobban érzi magát, de oly boldogtalanná teszi a dohányzás nélkülözése, hogy időnként így szól magához: »Ha megütne a guta véletlenül, úgy, hogy egész bizonyos volnék benne, hogy soha többé az életben nem dohányoznám, oh hogy dohányoznám akkor!« Végre is azonban Goncourt végképp győzedelmeskedett szokásán és egészsége teljesen helyreállt. A párisi dohányzás elleni egyesület már is 2771 tagot számlál és 75.000 frankkal rendelkezik. Petibon alelnök megígérte, hogy halála után 100.000 frankot hagy az egyletnek, Decroise elnök pedig évi 30.000 frankkal gyarapítja az egylet vagyónát. Az egylet pályadíjakkal jutalmazza azokat, kik elszoknak a dohányzástól. Egy költő 100 frankot kapott egy versért, melyet a dohány ellen írt. Legközelebbi céljául az egylet külön helyiségek nyitását tüzte ki kávéházakban,

vendéglőkben és egyéb helyeken, hol sok ember van együtt, nem dohányzók számára.

Az Adria m. kir. tengerhajós-r. t. ma délután tartotta a rendes évi közgyűlését Lánzy Leó főrendiházi tag elnöklésével. A kereskedelemügyi minisztert Gyöngyössy János miniszteri tanácsos, a hivatal miniszteri biztosa képviselte. Az elmúlt üzletév kedvező eredménnyel zárult, bár az 1904. évi rossz termés, valamint az ismeretes tarifa háboru utóhatásai még a lefolyt évben is érezhetőek voltak. A társulat, a Marseilleig terjedő vonalát hetenkint két járattal, az egész éven át föntartotta, ellenben a fieme-észak-afrikai vonalon a kéthetenkinti járatok helyett, hónaponként egyszeri járatokat léptetett életbe, mivel ezen a vonalon az áruforgalom, minden fáradozás ellenére, jelentéktelen maradt. Az Osztrák Lloydal közösen ellátott braziliai vonalon az évi járatok számát tizenhatról tizennyolcra emelték; ezek közül tizenkét járatot Buenosz-Aireszig terjesztettek ki. A forgalomban Mokka és Parauagua kikötőket is érintik, hogy így a hazai kivitelnek új piacok és összeköttetések álljanak rendelkezésére. Az Európából Észak-Amerikába oly nagy arányokban megnövekedett kivándorlás a fiemei vonalra sem maradt hatás nélkül és utasforgalma sokkal nagyobb volt, mint az előző évben. A fiemei-newyorki vonal áruforgalma öröndetes módon fejlődik; a kereskedelmi körök ez iránt fokozódó érdeklődést mutatnak. Az Adria hajójának összes forgalma az 1905 évben 888.961 tonna volt; az 1904. évben 897.140 tonna. A hajórajt sem veszteség, sem súlyosabb természetű baleset nem érte és az egész hajóállomány a legjobb karban van. A kormányilag jóváhagyott mérleg 1,315,352 korona 34 fillér tiszta nyereséggel záródik, a mely a tavalyit 533,254 korona 87 fillérrel haladja meg. Javasolja az igazgatóság, hogy az esedékes szelvényeket holnaptól kezdve 16 koronával váltsák be. A tartalék-alaphoz 48.793 korona 30 fillért csatolnak, a mivel ez 3,250.000 koronára emelkedik. A jelentés megemlékezik arról, hogy Szterényi József államtitkár kinevezésekor lemondott az igazgatósági tagságáról s helyette a miniszter csákányi Marx János máv. elnökhelyettes igazgatót nevezte ki. Ugyancsak meleg szavakkal közli a jelentés, hogy Frankfurter Albert igazgató, az osztrák Lloyd vezérigazgatójává történt kinevezése folytán a társulat szolgálatából távozott és hogy Tóth Géza igazgató, huszonhárom évi érdemes szolgálat után elhunyt. A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul véve, megadta a fölmentéseket és a felügyelő-bizottság tagjait újból megválasztotta.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. T. nagytőzsde, K. Azt kérde tőlünk, belépjen-e a nagytőzsde szövettségébe? Válaszunk a következő: Jelenlegi alakjában a szövettségnek létezősége nincs. A szövettségnek egészben 50—60 fizető tagja van, kik nagyjából szivarkapapírügynökök, diszműárosok és alkalmazottakból állanak. A

szövettség vezetősége fővárosi nagytőzsdések alkalmazottjainak kezében van és még az elnöke sem nagytőzsdés. A szövettség ügyeit titkári minőségben egy ifju ügyvéd bojtár látja el, a kinek semmiféle szakismeretei nincsenek. Mindezek felül a fővárosi nagytőzsdések érdekei egészen mások mint a vidékieké, a mi már a lánánál is kiderül, a melyeken a fővárosi nagytőzsdék majdnem semmit, a vidékiek ellenben majdnem mindent veszítenek. Egyébként a nagy ritkán megtartott ülésekben 3—4 ember vesz részt, a hozott határozatok pedig világosan mutatják, hogy nem szakemberek hozták. Ha a szövettséget nagytőzsdések vezetnék, soha olyan bolond eszme nem került volna kivitelre, mint a kistőzsdéseknek a szövettségbe való felvétele, a kiktől ma semmiért 2 koronát szednek el évente. A szövettség vezetési ezzel kompromittálták az összes nagytőzsdés, mert a cél, a mit ezzel elérni akartak, nagyon is átlátszó. A nagytőzsdések hibája, ha ezeket az üzelmeket tovább türik és tartunk tőle, hogy a szövettségnek nagytőzsdés tagjai nemsokára abba a helyzetbe jutnak, hogy megsirassák gondatlanságukat. Ha ezek után még kedve tartja tessék e szövettségbe belépni

L. nagytőzsdés urnak, Szt. A. Ismételten fordul hozzánk azzal a kérdéssel, hogy egy nagytőzsdés 40 évi működés után nem-e tarthat számot kitüntetésre? Azt feleljük rá, hogy az Önhöz utasított kistőzsdéseknek sokkal inkább van igényük ily kitüntetésre, mint Önnek. Forduljon egyébként kívánságával a szövettséghez, a melynek Ön tagja.

J. K. asszony, Budapest. Elismerő sorai nagyon megtisztelők ránk nézve és szívből köszönjük azokat.

M. L. urnak, Budapest. E tárgyra még visszatérünk, talán már legközelebbi számunkban.

St. B. asszonynak, Budapest. Ha Ön zsebre vágja a gombáskodást, akkor nem tehetünk róla. Ha el akarja ezeket küldeni, küldje be hozzánk panaszát és nem fog többé gombaságokat hallani. Egy pár doboz világos szivarért nem kell ily beszédet tőlni.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárosok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárosok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárúsításával. Ezen visszas állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárosító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Die Vermehrung der Kleintrafikanten in der Hauptstadt. — Vermischte Nachrichten.

Die Vermehrung der Kleintrafiken in der Hauptstadt.

Bevor wir in das Wesen der, die bestehenden Tabakverschleisser schwer schädigenden Angelegenheit näher eingehen, sei es uns gestattet, jene Beamten des Finanz-Ministeriums, welche in Folge der Fürsprache von Protektoren, nolens volens, Trafik-Lizenzen immer aufs Neue wieder ertheilen, auf Folgendes aufmerksam zu machen:

Vor Allem constatiren wir, dass in der Hauptstadt Österreichs in Wien, die Errichtung neuer Trafiken nur in solchen Fällen möglich ist, wo das Interesse der Tabak Regie es erheischt, dass eine solche errichtet werde, was übrigens in den allerseltensten Fällen vorkommt. Und da, das ungarische Tabak-Monopol so ziemlich sämmtliche Einrichtungen beibehalten hat, welche das Schwestern-Monopol Österreichs befolgt, so fragen wir ganz ergebenst an, warum man eigentlich, jene Einrichtungen, die auf Ordnung, Coulanze, Gerechtigkeit und Billigkeit begründet sind, bei uns zumeist nach eigener Manier ummodellt und nach Willküre behandelt.

Des Ferneren sprechen wir jenen Beamten, welche ein von der k. u. Finanz-Direction motivirtes Gesuch abgewiesen haben, das Recht ab, nach eigenem Ermessen vorzugehen und Lizenzen nach ihrem Belieben zu ertheilen. Denn, besitzen sie wirklich ein solches Recht das lediglich bloss dem Minister zustehen kann, dann müsste man ihnen dasselbe sofort entziehen, weil durch eine derartige Manipulation eine menge Staatsbürger in ihren Rechten benachtheiligt werden. Wir berufen uns vor allem auf den sogenannten Vertrag, den jeder der eine Lizenz erhält mit dem Aerar zu schliessen gezwungen ist. Was ist dieser Vertrag, was soll er bedeuten und wozu berechtigt er das Aerar? Die Antwort hierauf kann keine andere sein, als dass der

Lizenzinhaber den Verschleiss der Tabakfabrikate, für einen bestimmten, wenn auch nicht genau bezeichneten Rayon, gegen Bezahlung einer genau fixirten Pachtsumme ausüben darf. Wenn nun, der zur 3-jährigen Pachtzahlung verpflichtete Verschleisser, vier Wochen nach Erhalt der Lizenz eine Konkurrenztrafik in seiner Nähe erhält und ein halbes Jahr darauf noch eine u. s. w., so ist das eine Sache die jeder Gerechtigkeit Hohn spricht, und die kein Beamter zu verantworten in der Lage sein wird.

Aber wer kümmert sich bei uns um Dinge, welche den ewig mundtoten Tabakverschleisser betreffen. Man verfährt mit ihm, wie wir hier gezeigt, in einer Weise, welche deutlich besagt, dass er eigentlich gar keine Rechte besitzt. Wäre diess nicht der Fall, dann müsste und dürften die Beamten des Finanz-Ministeriums an dem abweislichen Bescheide der Finanz-Direktion nur dann eine Änderung vornehmen, wenn diese als motivirt erscheint. Aber, dass diese sogenannte „Apellation“ an die höhere Instanz, nichts anderes sein soll, als dass diese der diversen Protektoren gefällig sein wollen, dagegen protestiren wir im Namen der Gerechtigkeit und des Anstandes, wie auch im Namen jener bemitleidenswerthen Leute, denen das zweifelhafte Glück beschieden, dass sie sich 14—16 Stunden täglich für einen Bettelohn, für das Aerar opfern.

So arg, wie diese in den letzten Jahren in dieser Beziehung geworden, war es noch niemals und das will viel heissen, wenn wir es sagen, wir, die wir uns noch auf jene Zeiten berufen können, wo hier die österreichische Willkürherrschaft geherrscht hat. Wenn damals ein Unrecht einmal geschehen ist, so hatten es subalterne Beamten und Finanz Organe auf dem Gewissen. Niemals aber, hatte es vorher Zeiten gegeben, wo man Gesetze, Verordnungen, Vorschriften gänzlich miss-

achtet hat, wie diess dermalen der Fall ist, ausgehend gerade von jenen Stellen, die im Gegentheil berufen wären, jedes begangene Unrecht zu saniren.

Wir sehen Tabaktrafiken in letzterer Zeit erstehen, die nicht nur keinerlei Existenzberechtigung haben, sondern die auch trotz der hiefür geltenden Bestimmungen von der Nachbartrafik bloss 10—20 Schritte entfernt liegen.

Wir sehen, dass es manchen Damen gelungen ist, einigemal eine Lizene zu erlangen, die sie stets wieder verkaufen und immer wieder neue Trafiken errichten. Wir sehen dass man alten, langjährigen Tabakverschleissern die oft 30—40 Jahre ihr Geschäft ausüben, nicht gestattet, ein halbes Jahr lang, während des Neubaus in ein Nothlokal umzusiedeln, während Leute, die aus der Provinz nach der Hauptstadt kommen, sich bloss zu äussern haben, wo sie eine neue Trafik errichten wollen. Und stets und immer wieder, hören wir dabei die Namen der Protektoren nennen, die sich in dieses problematische Geschäft mengen, Namen von Männern, denen zugemuthet werden könnte, dass sie ihre schämliche Handlungsweise erkennen müssten, zumal es jeder Laie heutzutage weiss, dass diese neuerrichteten Trafiken das überflüssigste sind, was die Hauptstadt aufzuweisen hat.

Und noch eine Sorte Protektoren oder besser gesagt Protektorinnen gibt es, über die wir jedoch lieber schweigen wollen. Es gibt gewisse Dinge über welche sogar die Drucker-schwärze erröthen würde, wenn man sie beim rechten Namen benennt.

Wir resumiren das Gesagte in Folgendem :

Hat das Finanz Ministerium das Recht, jene Bittgesuche um Verleihung einer Lizenz, welche die Finanz Direction bereits abgewiesen hat, günstig zu erledigen und die Trafiklizenz dennoch zu erteilen, so:

1. Muss es vor Allem die Pachtzahlungen abschaffen,

2. Muss es sämtliche Vorschriften über die Ertheilung der Lizenzen zurückziehen und verbrennen,

3. Muss es auch jedem der Apellirt und der auch keinen Protektor hat, den erbetenen Wunsch gewähren.

Wir unsererseits aber werden dieser Sache die nothwendige Aufmerksamkeit, rücksichtslos widmen. Das darf nicht so bleiben.

Vermischte Nachrichten.

Steigerung des Consums in Ungarn. Der Consum sämtlicher Tabakfabrikate in den Monaten *Januar und Februar des laufenden Jahres*, betrug nach seinem Geldwerthe:

In den Fabrikaten welche der allgemeine Verschleisskatalog enthält	15,947,498 K. 32 H.
Consum der aus dem Auslande stammenden Specialitäten . .	251,788 » 76 »
Consum der im inlande angefertigten Specialitäten Zigarren und Zigaretten	1,496 861 » 82 »
Zusammen	17,696,148 K. 90 H.

Im Vergleiche zu dem Consum der Tabakfabrikate der correspondirenden Monate des Vorjahres, zeigt sich eine Erhöhung der Einnahmen, von Kr 1,335,944 62 Hell. gleich 8.1%. Dieses Resultat ist ein derart vorzügliches, dass man darüber billig staunen muss, wenn man bedenkt, dass eine Steigerung in dieser Höhe seit 20 Jahren nicht zu verzeichnen war.

Bei dieser Gelegenheit, muss aber auch constatirt werden, dass diese Steigerung, wenn sie auch in den derauffolgenden 2 Monaten im gleichen Verhältnisse stattgefunden hat, es deutlich beweist, dass der Tabak-Zigarren und Zigaretten Consum, zu mindest in Monopolstaaten, von den allgemeinen volkswirtschaftlichen Verhältnissen, vollkommen unabhängig ist

Die Hunnia Zigarette. Ein Wunder ist geschehen. Ist es der Laune des Publikums zuzuschreiben oder gelangt die Raucherwelt erst jetzt nach 4 Jahren zur Erkenntniss, dass die Hunnia Zigarette das Geld welche sie kostetet werth ist, es bleibe dahingestellt. Thatsache ist es, dass der Consum der Hunnia »Zigarette fabelhaft steigt, indem ihre Steigerung nicht weniger als 40% ausmacht.

Die vor 4 Jahren als Novitat in dem Verschleiss gelangte Hunnia Zigarette, wurde bei ihrem Erscheinen derart enthusiastisch begrüsst, dass förmliche Schlachten geschlagen wurden, um in deren Besitz zu gelangen. Die Tabakregie vermochte nicht die kleine mit einem Tabakblatte versehenen Zigarette in solchem Maasse anzufertigen, als die Nachfrage war und hätte man, gemäss diesen Nachfragen annehmen müssen, dass der Consum der Zigarette jährlich Milliarden Stück ausmachen werde. Indess änderte sich das Bild nur allzurasch. Bereits nach Verlauf einiger Monate

während welcher Zeit ungeheure Massen angefertigt wurden, war diese Zigarette vollständig vergessen und ihr Consum war derart unwesentlich, dass schon daran gedacht wurde, dieselbe aus dem Verkehr zu ziehen.

Knapp vor Ausführung dieses Vorhabens, vor ungefähr einem Jahre, begann endlich die »Hunnia« wieder verlaigt zu werden und dieses Verlangen stieg von Tag zu Tag, bis, dass ihr Consum die namhafte Steigerung von 40% erreichte. Über die Ursache dieser Steigerung, könnte wie gesagt kein Mensch eine richtige Auskunft geben, es wäre denn, dass man jeden ihrer Liebhaber einzeln darum befragen würde. Wir zweifeln indess, dass selbst dieses Mittel zum Ziele führen würde, denn der Geschmack und die Laune der Raucher sind unberechenbar.

Das Tabaksteuergesetz in Deutschland. Als vor ungefähr 27 Jahren die Vorlage wegen Errichtung des Tabak Monopols in Deutschland, im Reichstage durchfiel, da erschien in dem Grazer Witzblatte »Der Kobold« aus der Feder des schreibers dieser Zeilen folgender Vers:

Lieb Vaterland magst ruhig sein,
Noch einmal giltt der Wille dein —
Noch raucht man wohlfeil und behaglich,
Wie lange noch? Ja, das ist fraglich!

Man sieht, dass die profetische Verhersage eintrifft und darum sei es dem Dichter gestattet so ungern er es thut, noch einmal zu profezeien, indem er heute sagt:

In allen Werkstätten ist Ruh,
In den Kaffehäusern spürst Du,
Kaum Tabakrauch.
Die Zigarre ist im Verschwinden,
Die Zigaretten aus Theuerungsgründen,
Die Steuer darauf — aber auch!

Die Kisten. Wie wir aus authentischer Quelle vernehmen, sind die Kisten gegenwärtig ein sehr gesuchter Artikel und werden daher auch ziemlich gut bezahlt. Wir sprechen natürlich nur von der Hauptstadt. Die theuren Holz und Kistenpreise, nicht minder die theuren Löhne zur Anfertigung derselben, haben bewirkt, dass die Kisten mit Kr. 120—130 bezahlt werden, im detail sogar höher. Allerdings bleibt in der Provinz die Kalamität dieselbe die sie war, was die Grosstrafikanten ihren Budapester Kollegen zu verdanken haben. Mit Ausnahme jener geringer Änderungen in den Preisen, welche wir erwirkt haben, und wodurch sich der Verlust an den Kisten niedriger stellt, ist der Schaden den die Provinzverschleisser erleiden, noch immer bedeutend.

Hazai ipar: Jüngster Tage gab es wieder einmal einige »Erklärungen« in den Zeitungen, in denen diverse Zigarettenpapier Agenten und Händler nachzuweisen bestrebt waren, dass ihrer Waaren vaterländisches Erzeugniss wäre. Es ist zu absurd und zu lächerlich, wenn man dem Publikum stets falschen

Angaben nach dieser Richtung hien aufdrängen will. — Vor allem sei hier nocheinmal gesagt, dass in Ungarn überhaupt kein Zigarettenpapier fabrizirt wird. Ferner sei erwähnt, dass diese Papiere welche zu den »besseren« zählen wollen, nicht einmal in Ungarn geschnitten und adjustirt werden. Nur die ganz ordinären Papiere welche aber auch nicht in Ungarn erzeugt werden, schneidet man in Budapest und verfertigt auch Hülsen aus ihnen, worauf sie mit allerlei hochtönenden namen versehen, in den Handel kommen. Es ist traurig, dass diess so ist und dass keine Fabrik in Ungarn existirt welche halbwegs besseres Zigarettenpapier fabricirt. Wozu also der Lärm? Wir wissen recht gut, dass nach Ungarn alljährlich um ungefähr 3½ Millionen Kronen Zigarettenpapier aus der Fremde kommt, welches hier mit fabelhaftem Nutzen, welcher oft 2—300 Prozent beträgt verkauft wird. Liegen die Verhältnisse bei dem Zigarettenpapier derart, dass man sich nicht helfen kann, so ist es dagegen ein Skandal zu nennen, wenn man die simple Papierzigarrenspitze, welche hier gut und billig gemacht werden kann, aus der Fremde bezieht. Die Firma *Heisler in Chrast, in Böhmen* überschwemmt das Land mit diesen Zigarrenspitzen, wobei sie sich der k. u. Grosstrafiken als Hauptverschleissstellen bedient. Nachdem in Böhmen die Arbeitskraft eine spottbillige ist und die falschen Kiele auch dort zu Hause sind, vermag die Firma konkurrenzfähig zu sein und ist es ihr auch gelungen die kleinen Fabrikanten in Ungarn zu ruiniren. Wäre es nicht Sache des Handels- und Finanz-Ministeriums diesem Skandale ein Ende zu machen, indem sie ihren eigenen Verschleissern, den Verkauf dieses Fabrikates verbitet?

Cigarettenmonopol in Venezuela. Der venezolanische Finanzminister hat mit einem gewissen Francisco Chenel, Vertreter der Genossenschaft der Cigarettenfabrikanten, einen Vertrag abgeschlossen, wonach die Regierung der Handelsgesellschaft, welche Fr. Chenel gründen wird und welche den Namen »National-Cigarettenfabrik« tragen wird, das ausschliessliche Recht der Cigarettenfabrikation für den Verbrauch und die Ausfuhr abtritt. Die Regierung befreit von allen Landes-, Einzelstaaten- und Municipalabgaben die Unternehmung sowohl wie die Erzeugnisse, welche sie ausführt. Die Gesellschaft verpflichtet sich, der Nationalregierung 800.000 Bolivares im ersten Jahre und 1 Million ½ Bolivares in den folgenden Jahren in je 12 Raten am Ende jeden Monats, vom Juli d. J. ab, zu zahlen; bis zu diesem Zeitpunkt muss sich die Gesellschaft gebildet und ihre Arbeit begonnen haben. Die für den Verbrauch bestimmten Cigaretten müssen mit unbrauchbar gemachten Stempelmarken in der gesetzlich vorgeschriebenen Form und Zahl versehen sein.

Die Gesellschaft verpflichtet sich, von der Regierung das für die Cigarettenfabrikation bestimmte gestempelte Papier zu kaufen; die Regierung verspricht, weder einer anderen Person oder Gesellschaft Cigarettenpapier zu verkaufen, noch dessen Einfuhr während der Dauer des Vertrages zu gestatten, noch auch den Preis des Papiers zu erhöhen. Die Gesellschaft verpflichtet sich, der Regierung den Zoll der 4. Klasse des Tarifs (75 Centimos für 1 kg) für Rohtabak, Cigarettenabak, Umhüllungen und andere für die Cigarettenfabrikation erforderliche Artikel zu zahlen, mit Ausnahme des Aufschlags von 2 Bolivares, welcher für das Kilogramm geschnittenen Cigarettenabaks erhoben wird. Diese Zölle können während der Dauer des gegenwärtigen Vertrages nicht erhöht werden. Die Regierung räumt der Gesellschaft das ausschliessliche Recht der Cigaretten-einfuhr über die Zollämter der Republik ein. Die Gesellschaft hat die vorstehend genannten Zölle

zu zahlen und in Gemässheit der Gesetze die Stempelmarken unbrauchbar zu machen. Der Fr. Chenel verpflichtet sich, die Gesellschaft zu gründen und allen Fabrikanten, welche Registertermarken führen, den Beitritt zu gestatten; ferner denjenigen, welche nicht beitreten wollen, den Wert ihrer Fabrik und ihres Inventars nach Abschätzung von Sachverständigen zu zahlen und ausserdem 50 v. H. dieses Betrages als Entschädigung für deren gewerbliche Unternehmung. Die Gesellschaft verpflichtet sich ferner, alle Cigarettenarten, welche gegenwärtig hergestellt werden, auch in Zukunft herzustellen und sie unter solchen Bedingungen zu verkaufen, dass sie zu denselben Preisen, zu denen sie jetzt im Einzelverkauf ausgeboten werden, verkauft werden können, ferner eine gute Qualität herzustellen. Die Päckchen dürfen nicht weniger als 12 fertige oder 15 selbst zu drehende Cigaretten enthalten. Der Vertrag ist für die Dauer von 10 Jahren gültig.

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalon gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyufa
Germán gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitünő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA
V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST
VI., Kemnitzer-utca 10.